

Cena w Francji - en France 40 ct
Prix w Belgii - en Belgique 60 ct

Przedstawicielstwa — Agences
Na Paryżu i Okręg Paryżski:
Pour Paris et la Région Parisienne:
St. KRÓTKIEWICZKI, 63 Bd de Strasbourg
PARIS (X) — Tel. Botaria 69-23
Na terenach Francji: — Pour le Centre:
A. CHELMINSKA 38, rue de la République
MONTCEAU-LES-MINES
Na Wschodnią Francję: — Pour l'Est:
W. TEODORCZYK — 63, rue de Verdun
HAYANGE (Moselle)
Na Belgję: — Pour la Belgique:
J. HAUPTMAN — 19, rue de Honin,
BRUXELLES — Tel. 49-53
Imprimerie, Rédaction et Administration:
101, rue Emile Zola — LENS (P. de C.) — Tél. 27.

Narodowiec

Niezależny dziennik demokratyczny dla obrony społecznych i kulturalnych interesów Wychodźstwa.
Quotidien démocrate pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise.
Journal d'information indépendant

Założ. w r. 1909. „Niech żywi nie tracą nadziei i przed Narodem niosą oświaty kaganiec”. (Juljusz Słowacki) Fondé en 1909.

Wydawca i założyciel — Directeur-Fondateur: **Michał KWIATKOWSKI**
Redaktor główny: Fl. Miodziński. Redaktorzy: J. Sieracki — A. Małuty — St. Kosłowska.
Kierownicy techniczni: J. Fojtek i St. Gryca.

Wszelkie listy do Redakcji, Administracji lub Drukarni adresować należy:
„NARODOWIEC” Lens (P. de C.) rue Emile Zola 101.
„NARODOWIEC” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedzieli i świąt.
LE „NARODOWIEC” paraît tous les jours sauf les dimanches et les fêtes

Jedynym ilustrowanym pismem
Wychodźstwa jest od lat
„Ilustracja Polska”
której nr. 182 jest do nabycia
u Roznosicieli, w kioskach
i w administracji „Narodowca”
*
Bogatą i ciekawą treść nowej
„Ilustracji” zamieszczamy na
str. 5-ej dzisiejszego wydania.

Rok XXX. Niedziela, 6-go lutego 1938. — LENS (P. de C.) — Dimanche, le 6 Février 1938. Nr. 31.

Świat kapitalistyczny trwa w uporze mimo klęsk i kryzysów które wywołał.

W ostatnich swoich występach sekretarz generalny C. G. T. p. Jouhaux ostro atakował świat finansowy, zarzucając mu słuszną odpowiedzialność za kryzys wstrząsający światem.

Łatwość, z jaką banki po wojnie światowej mogły rozszerzyć swoje operacje i zdolności kredytowe, w głównych krajach kapitalistycznych, doprowadziła do tego, że banki chciały zostać panami życia gospodarczego w poszczególnych krajach. Pod patronatem banków tworzone trusty, holdingi i monopole, śrubując ceny i nie dopuszczając ani społeczeństwa, ani świata pracy do udziału w zmniejszonych kosztach produkcji i w większych zyskach. Nie podrywano ani plac ani nie obniżano cen towarów przemysłowych.

Ponieważ bankierzy nie znali się na przemyśle, a chodzilo im głównie o zyski i potęgę swoją, więc doprowadzili w wszystkich krajach do ciężkich wstrząsów, gdy samolubna ich polityka się załamała.

Najjaskrawiej okazały się te nadytucia w Stanach Zjednoczonych, gdzie w chwili szczytowej kryzysu 20.000 banków było niewypłacalnych, i całe życie gospodarcze groziło zatonięciem.

Roosevelt przełamał kryzys, choć sam jeden go zażegnać całkowicie nie mógł w krótkim czasie. Świat kapitalistyczny, ochłoniawszy nieco z popiołu, jaki zaistniał przed kilkoma laty, chciały wrócić do dawnych metod, i nie chce zrozumieć, że trzeba dziś płacić i pokutować za popełnione błędy.

W walce, jaką Roosevelt toczy przeciw błądom i grzechom kapitalizmu, ma on po swojej stronie Wychodźstwa polskie w Stanach Zjednoczonych oraz duchowieństwo katolickie.

Arcybiskup chicagowski Ksiądz Kard. Mundelein z cała stanowczością wystąpił przeciw tym, którzy nie rozumieją ducha czasu, i chcieliby ratować swoją pozycję przez wyznaczenie Kościołowi katolickiemu roli wprost przeciwniej jego postannictwu.

„Akcja Katolicka — powiedział ks. kard. Mundelein — oznacza dokładnie to, co sens tego słowa zawiera: akcje, działania, nie mówienie. Żadnego pożytku nie da nam samo słuchanie wykładań o komunizm i prowadzenie akademickich dyskusyj nad nim. Jeśli chcemy coś osiągnąć, musimy też coś praktycznego zrobić! Jak lekarz, musimy przygotować antidotum, przeciwsroddek.”

W przeszłości cierpieliśmy bardzo z tego powodu, żeśmy byli złączeni ze stroną dla nas nieodpowiednią, albo, że nas wciągnęli w sojusz z tą stroną. Egoistycznym pracodawcy pochlebiał Kościołowi, nazywali go wielką zachowawczą instytucją, a nawet chcieli, żeby Kościół grał rolę policji wtedy, gdy oni swoim robotnikom płacili głodowe płace. — Spodziewam się, że te czasy należą już do przeszłości. Nasze miejsce jest obok biednych, obok robotników. To są nasi ludzie. — Oni budują nasze kościoły, oni je wypełniają, ich dzieci uczą się w naszych szkołach, nasz kler z ich rodzin pochodzi. Czekają od nas kierownictwa, ale i poparcia.

Bez wątpienia komunizm zagraża naszemu środowisku. Ojciec święty zwraca nam na to uwagę. Ale nie pozwólmy, by z tego niebezpieczeństwa ludzie robili zasłonę dla zakrycia swej niemoralnej praktyki. Gdy przeciw komunizmowi krzyczą, a sami praktykują społeczną niesprawiedliwość, gdy widzimy dziewczęta i kobiety, które mają żyć z 10 lub 15 centów płacy za godzinę, wówczas musimy przynajmniej, do tego jest niedość. Tu musi Akcja Katolicka wkroczyć.”

Do przemówienia powyższego, które sobie powinny dobrze wziąć pod rozwagę warstwy posiadające w Polsce, dodaje „Głos Narodu” następujące uwagi:

„Cale to przemówienie zwrócone jest nietylko przeciw komunizmowi, ale i przeciw „egoistycznym pracodawcom”, przeciw „światu kapitalizmu”, przeciw bogatym, o ile katolicyzm uważają za płaszcz przykrywający ich niesprawiedliwość, lub za

police, mającej pilnować ich nieprawnych zysków. Katolicyzm — mówi kard. Mundelein — stoi „obok biednych”. Chce nam nie tylko kierować, ale także udzielić im pomocy w walce o lepsze jutro. Kościół nie jest instytucją, której zadaniem byłoby chronić i zachowywać niesprawiedliwość i ucisk.”

Arcyb. Chicagowski wysuwa zasadę, że same uchwały o komunizmie nie wystarczą do uchylenia grozy rewolucji społecznej. Żąda działania na rzecz warstw ubogich. Jest to echo „divini Reformatores”, które wraz z uświadomieniem społeczeństwa do niebezpieczeństw komunizmu domagają się reform społecznych.”

A więc zreformować przemysł w Polsce, zniżyć ceny, aby zbyt był większy i zatrudnienie wzrosło, a przedewszystkiem przeprowadzić całkowitą reformę rolną. A pod względem politycznym przywrócić prawo ludowi, i wybrać nowy Sejm na podstawie sprawiedliwego, demokratycznego prawa wyborczego.

Projekt ruchomej skali zarobków złożył poseł Moch w komisji pracy.

Paryż, 5. II. — Na wczorajszym posiedzeniu komisji pracy poseł Moch, współautor projektu ustawy o Statucie Pracy, złożył wniosek o wprowadzenie ruchomej skali zarobków.

PARYZ — Komisja pracy w Izbie Posłów podczas dyskusji nad projektem statutu pracy, uchwaliła na wniosek p. Mocha, aby rozjemcy w zatargach pracy byli zobowiązani uwzględnić żądania podwyżki zarobków w razie zmiany wadzenia drożyznianego o 5 proc.

Wotum zaufania dla rządu.
Paryż, 5. II. — W Izbie Posłów odbyła się dyskusja nad interpelacjami posłów w sprawie zajęcia w fermie la Fleche i wybuchu w Villejuif. W odpowiedzi na interpelacje oświadczył min. spr. wewnątrznych Sarraut, że na te zajęcia w la Fleche został zwolniony z stanowiska prefekt dep. Sarthe.

W wysłuchaniu wyjaśnień ministra, parlament uchwalił nieomal jednomyślnie wotum zaufania dla rządu.

Liczba bezrobotnych przekroczyła 400.000.
Paryż, 5. II. — Tygodniowa statystyka

Zatwierdzenie wyroku śmierci na Bandere.
Paryż, 5. II. — Sąd kasacyjny zatwierdził wyrok śmierci na niejakiego Bandere Joachima, obywatela włoskiego skazanego na śmierć za zabicie dwóch mężczyzn pod St. Ouen.

Morze Śródziemne coraz niebezpieczniejsze. Samoloty powstańcze zatopiły pod Barceloną dalszy statek angielski

Barcelona, 5. II. — Wczoraj krótko przed godz. 7-mą nad ranem 2 samoloty bombowe zaatakowały w odległości ok. 35 km. od Barcelony angielski statek handlowy „Alcira”, który znajdował się w drodze z Anglii do Barcelony z węglem. Ogółem samoloty zrzuciły na statek 5 bomb. Wskutek doznanych uszkodzeń „Alcira” poszła wkrótce na dno. Znajdujących się na pokładzie 25 osób zdołał uratować jeden z statków hiszpańskiej floty rządowej, patrolujący nad wybrzeżem.

Barcelona, 5. II. Min. wojny ogłasza, że napadu na statek angielski „Alcira” dokonały 2 samoloty powstańcze z bazy na wyspie Majorca. Załogę statku przywieziono do Barcelony, jak również znajdującego się na pokładzie konrolera angielskiego.

London, 5. II. — Wiadomość, że zaledwie 3 dni po zatopieniu statku „Endymion” nowy statek angielski padł ofiarą napadu na Morzu Śródziemnym, wywołała tu wielkie wrażenie. W ogłoszonej komunikacji nie mówi się jednak, do której strony hiszpańskiej zaliczają się samoloty, które zatopiły statek.

Francja informuje Anglię o wzmożeniu swej floty na Morzu Śródziemnym.

London, 5. II. W dniu wczorajszym min. Eden przyjął ambasadora francy-

Zgon K. H. Rostworowskiego, najwybitniejszego dramaturga polskiego.

Kraków, 5. II. W dniu wczorajszym zmarł na chorobę płucną Karol Hubert Rostworowski, poeta i dramaturg. Rostworowski, urodzony w r. 1877, był najwybitniejszym polskim dramaturgiem współczesnym, poruszając w swych dramatach głębokie zagadnienia duszy ludzkiej. Pożatem Rostworowski wykazywał w swych dziełach wielkie zainteresowanie zagadnieniami politycznymi.

Najwybitniejsze dramaty Rostworowskiego to „Judas z Kariotnu”, „Kaligula”, „Miłosierdzie” i inne. Zmarły był członkiem państwowej nagrody literackiej i był przez kilka lat członkiem Polskiej Akademii Literatury.

50.000 kilogramów kawy poszło z dymem w Beauvais.
Beauvais, 5. II. W palarni kawy wybuchł pożar, który objął całe magazyny spoźdnie „Union”. Pięćdziesiąt tysięcy kilogramów kawy spaliło się na węgiel. Szkody przekraczają milion franków.

Adolf Hitler
dzierży obecnie całą władzę w Niemczech.

Japończycy zaatakowali Kanton.

Hong Kong, 5. II. — W dniu wczorajszym Japończycy rozpoczęli oczekiwany już od dłuższego czasu atak na Kanton, wielki południowy port Chin. — Obok posiadłości angielskich — Hong Kongu przepłynęło 5 japońskich statków wojennych, które następnie rozpoczęły bombardowanie Kantonu.

Chińczycy, aby uniemożliwić dalsze posuwanie się floty japońskiej, zablokowali rzekę. Po stronie chińskiej zostały wskutek tego odcięte 4 kanonierki angielskie i 1 kanonierka amerykańska.

Zamach stanu w Kantonie?
Szanghaj, 5. II. Donoszą z Kantonu, że pod ochroną bombardujących mia-

Sensacyjne zmiany w Niemczech.

Hitler wodzem wszystkich sił zbrojnych, a generał Keitel jego zastępcą. — Goehring marszałkiem polnym — Ribentropp następcą Neuratha.

Odwwołanie 4 ambasadorów. — Zwwołanie Reichstagu na 20-go lutego.

Berlin, 5. II. — Wczoraj zapawiany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Niemniej sensacyjną jest zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Baron von Neurath, którego 65-te urodziny obchodzono codopiero trzydziecie przed kilku dniami, został zastąpiony przez von Ribentroppa, męża zaufania Hitlera w polityce zagranicznej.

Hitler zarządził jednocześnie stworzenie przy swym boku przybocznej rady, której przewodniczącym mianował von Neuratha. W skład rady wchodzi dalej Goering, Gobbels, zastępca Hitlera, Hess, min. von Ribentropp, kierownik

niemieckiej a partją narodowo-socjalistyczną. Ogłoszone dekrety, że naczelne dowództwo nad armią, flotą i lotnictwem obejmuje sam Hitler, któremu w kierownictwie po-

Imagować będzie gen. Keitel, mianowany głównym dowódcą. O feldmarszałku von Blombergu i dowódcy armii lądowej gen. von Fritschu mówili komunikat, że ustąpił on z „względów zdrowotnych”. Dowódcą armii lądowej mianowano gen. von Brauchwiza.

Dalszą sensacją jest mianowanie Goeringa generałem — feldmarszałkiem, z pozostawieniem go na czelu lotnictwa.

Wiadomości z Polski

Zaludnienie Polski w czasach dawnych a obecnie.

Pod takim tytułem zamieścił w „Kurjerze Literacko - Naukowym” ciekawy artykuł p. Wacław Pawlak, omawiający liczbę ludności i gęstość zaludnienia w poszczególnych wiekach.

Jak oblicza autor na podstawie różnych prac, za Kazimierza Wielkiego, gdy Polska liczyła 208 tys. km. kw. (czyli nieco więcej niż połowę obecnej Polski) mieszkało zaledwie 1 milijon 360 tys. ludzi, czyli przeciętnie po 6,5 mieszkańca na km. kw. Najludniejsi miastami były wówczas Pomorze, Śląsk i Wielkopolska.

W końcu XVI-go stulecia zamieszkiwało w Polsce ok. 4 mil. ludzi, gdy wówczas Francja liczyła już 20 mil. ludzi. Najgęściej było wówczas zaludnione Mazowsze, a na dalszych miej-

scach znajdowały się Małopolska i Wielkopolska. — Pod koniec XVIII-go w. Polska liczyła 8 i pół mil. ludzi, co dawało przeciętnie po 22 mieszkańców na km. kw.

Największy przełom nastąpił w ciągu XIX-go w., gdyż na początku XX. wieku liczba ludności na ziemiach polskich wzrosła do 24 mil., w ciągu 100 lat wzrosła więc prawie trzykrotnie. Liczba mieszkańców na km. kw. wzrosła z 22 na 66.

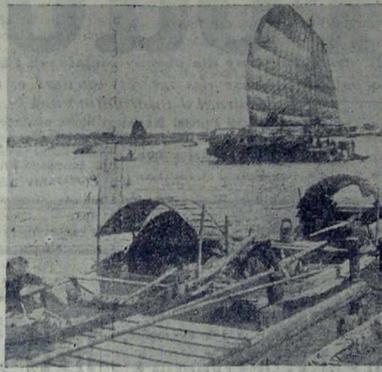
Do 1921 r. liczba mieszkańców nie wzrosła wiele, gdyż tylko do 27 mil., za to w r. 1931 spis ludności wykazał już 31 mil. mieszkańców, a w chwili obecnej ludność Polski wynosi ok. 35 mil. obywateli, co daje średnią gęstość zaludnienia 90 mieszkańców na km. kw.

Jang-Tse, Żółta Rzeka Chin, która żywi 200 milionów ludzi.

Kto włada nad Żółtą Rzeką, ten panuje nad Chinami...

We wszystkich niemal komunikatach wojennych z Dalekiego Wschodu wspomina się o rzecze Jangtse.

Zdaniem dyplomatów, rzeka ta ma nie tylko znaczenie pierwszorzędne dla Chin, ale odegrać może decydującą rolę na terenie Azji wschodniej na terenach dzisiejszych powiślał dyplomatyczno - militarnych, mających swe źródło m. in. i w polityce gospodarczej Japonii. — Śmiało rzec można, że bez tej Żółtej Rzeki, zwanej po chińsku Jangtse, Chin nie mogłyby być Chinami w ich właściwym znaczeniu terytorjalnej potęgi.

Dżonki chińskie na rzece Yangtse.

osób utrzymuje się stale z komunikacją utrzymywane na rzecze za pomocą małych statków i łodzi (dżonki), od których rósł się wprost na rzecze. W obrębie Hankou i Wuhang kursuje i przebywa zgromadzenie 25.000 statków i łodzi, których ludność spędzająca na statkach niemal całe życie, ma swych kapitanów własnych handlarzy a nawet własnych żebrałków.

Całe pokolenia rodzą się na tej rzece, zawierają związki małżeńskie i ulegają spaleniom po swej śmierci.

Żółta Rzeka nie tylko użyźnia obszerne tereny, przez które przepływa, ale stanowi główną drogę komunikacyjną byłego Państwa Niebieskiego i Imperium z pod znaku Niebieskiego Smoka.

Jang-Tse-Kiang, rzeką Niebieską inaczej zwaną, jest największą rzeką w Chinach, liczącą zgromadzenie 5.250 km. długości. Wpada ona do Morza Żółtego, a jej dopływy stanowią rzeki: Ja-Lung-Kiang, Wu-Kiang, Minho i Hankiang (słowo „kiang” oznacza prostrstwo określenie pojęcia; rzeka).

Aby wyrobić sobie pojęcie o olbrzymiej długości i niezwykłej szerokości i głębokości tej rzeki, niedokładnie zbadanej jeszcze przez Europejczyków, przypomnijmy sobie z ostatnich wypadków na tle zawieruchy japońsko - chińskiej.

Oto kanonierki brytyjskie z Morza Żółtego udały się ostatnio do Ichang, aby zabrać stamtąd obywateli angielskich. Wówczas Ichang znajduje się w odległości 1.000 mil od ujścia Jang-Tse do morza. Nad rzeką Jan-Tse znajduje się największe port rzeczny w Chinach Środkowych Hankou, stolica prowincji Hu-Pe, licząca około 2 mil. mieszkańców.

A właściwie w Hankou przebiegają obecnie jeszcze liczne statki wojenne, bez najmniejszej obawy, że mogą ulec zatopieniu, gdyż port ten odległy jest o 600 mil od Szanghaju, gdy z drugiej strony, chcąc się dostać do Szanghaju do morza Żółtego, trzeba na to całego dnia podróży wodnej.

Te liczby dają przybliżone pojęcie o wielkości rzeki Jan-Tse. Dodajmy jednak, że jeżeli w dolinie Nilu żyje 20 milionów Egipcjan i Sudańczyków, to w dolinie rzeki Jang-Tse zamieszkuje nie mniej niż 200 milionów Chińczyków.

Wszystcy oni bezpośrednio lub pośrednio zależą od tej rzeki, która ich żywi, w promieniu 700.000 mil kwadratowych, bo taką przestrzeń użyźnia ta olbrzymia rzeka.

Jest ona istotnie główną i jedyną arterią komunikacyjną Chin i corocznie z Szanghaju w górę rzeki, do wewnątrz olbrzymiego tego kraju, udaje się 14.000 statków utrzymujących stałą komunikację między prowincjami.

Wzdłuż wybrzeży rzeki ludność corocznie dokonuje trzykrotnych zasiewów i jeśli zbiera z nich plony dwukrotnie tylko z powodu wylewów, powodowanych topnieniem mas śnieżnych w górach Tybetu, to mimo to zbory są tak obfite, że wystarczają na potrzeby ludności.

Dodajmy do tego, że 1 milion

Życie tych żeglarzy chińskich jest twarde, ciężkie.

Częstokroć też widzi się, jak wiaściele dżonek wraz z żonami i dziećmi ciągną pod prąd w górę rzeki swe łodzie z towarami, na które czekają odbiorcy niecierpliwie.

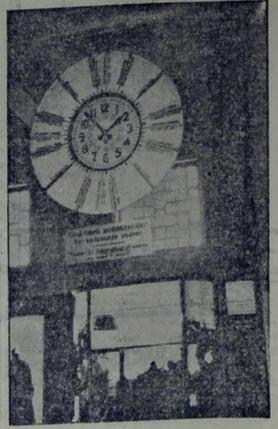
Towary te etapami wędrują z jednego końca kraju na drugi przy pomocy owych licznych statków, będąc kilkakrotnie przeladowywane w poszczególnych portach rzeki.

Wieczny ruch i wieczny handel panuje na rzece Jang-Tse. Dziś szczerze mówiąc, że wzdłuż tej rzeki wojenne na Dalekim Wschodzie, znaczenie komunikacyjne tej rzeki wzrosło niebawem, gdyż jest ona najważniejszą arterią komunikacyjną, jeśli chodzi o szybkie połączenie z morzem. Rzeka ta posiada zresztą znaczenie strategiczne, dając możliwość przeniknięcia Japonczykom w głąb Chin i ułatwiając im podbój tego kraju. Widzimy też, że wojska japońskie, zajmując Szanghaj i Nankin, posuwają się ciągle dalej, trzymając się wzdłuż wybrzeży tej rzeki. Japonczycy wiedzą doskonale, co czynią. Trzymają oni, że tak powiemy, w swym rejonie klucza do całego b. Imperium Chińskiego. I to właśnie najbardziej niepokoi i trwoży Anglików i Amerykan. Zdają sobie oni bowiem dokładnie sprawę z tego, że ten, kto włada nie „Żółtą Rzeką”, rządzi jednocześnie i panuje nad Chinami.

(es.)

Gen. Skoblin w Moskwie? — W tutejszych kołach emigracji rosyjskiej wielkie wrażenie wywołała rewelacja dziennika szwedzkiego „Nya Dagligt Allehanda”, który z okazji udekorowania orderem „czarownego sztantaru” Andrzeja Dubowa, rzekomego agenta NKWD (dawne GPU) twierdzi, że pod nazwiskiem Dubowa ukrywa się nie kto inny, jak sławny z afery porwania gen. Millera eks-generał białej armii Skoblin.

Praktyczny zegar dworcowy.

Na dworcu w Oslo (Norwegia) umieszczono widoczny na zdjęciu praktyczny zegar, który nie tylko podaje godzinę, lecz także czas i kierunek odejścia pociągu.

Gen. Skoblin w Moskwie? — W tutejszych kołach emigracji rosyjskiej wielkie wrażenie wywołała rewelacja dziennika szwedzkiego „Nya Dagligt Allehanda”, który z okazji udekorowania orderem „czarownego sztantaru” Andrzeja Dubowa, rzekomego agenta NKWD (dawne GPU) twierdzi, że pod nazwiskiem Dubowa ukrywa się nie kto inny, jak sławny z afery porwania gen. Millera eks-generał białej armii Skoblin.

(es.)

Psy uratowały zakonników na górze św. Bernarda.

Instyktownie przeczyły grożące niebezpieczeństwo w postaci lawiny i nie chciały opuścić klasztoru, ratując siebie i braci przed niechybną śmiercią.

Któż z Was, Szan. Czytelnicy, nie słyszał o głośnych psach z gór a właściwie z przełęczy św. Bernarda? Przełęcz ta znajduje się w Alpach Wajlijskich, między szczytami Montblanc i Grand Combin, na wysokości 2.472 mtr.

dłuższy czas odcieła od świata zewnętrzne zarówno schronisko górskie, jak i zabudowania klasztorne.

Dzięki cudownemu wprost instyktowi psów, wywieczonych przez zakonników, większość z tych zakonników uniknęła niechybnej

Zakonnicy na górze św. Bernarda z swymi wiernymi psami-pomocnikami.

Na przełęczy tej znajduje się klasztor Augustjanów i schronisko górskie, utrzymywane przez zakonników z tegoż zakonu. Zakonnicy opiekują się schroniskiem i hodują owe słynne

psy górskie w klasztorze św. Bernarda.

Psy z klasztoru św. Bernarda należą do rasy wielkich, silnych psów, pośrednich między psami owczarskimi a dogami, o białej sierści w żółte plamy. Znane one są z wysocą pomocnej akcji ratunkowej i górkach, służąc do poszukiwania i odgrzebywania alpinistów, przysypanych przez lawiny śnieżne.

Otóż w tych dniach nad słynnym schroniskiem górskim przy klasztorze św. Bernarda przeszła gwałtowna burza śnieżna, połączona z niebezpieczną lawiną śnieżną, nie spotykana od lat. Lawina ta na

śmierci. Oto co opowiada o tem jeden z oo. Augustjanów, bratczek Duprez, który zajmuje się tresurą psów:

Lawina śnieżna,

wraz z gwałtownym lodowatym wichrem, wyrzuciła wielkie szkody w schronisku, niszcząc okna i drzwi i zasypując całkowicie budynek schroniska. Jeśli nie było przytem ofiar w ludziach, z pewnością to należałoby do wielkiej tragedii.

Duprez chciał wraz z innymi zakonnikami odbyć codzienną przechadzkę, w towarzystwie psów, zdziwili go niepomiernie, że żaden z psów nie chciał opuścić swego schronu. Psy te ułożyły się na podłodze swej piarni, tworząc jakby zwartość koło, i nie zdradzały najmniejszej chęci wyjścia nazewnątrz zabudowań. Zakonnicy znają doskonale przejawy zmysłowości i in-

triumfu, i w chwilę później szlachciz został otoczony, przemożony słaciami i łoża przeciwników, przynięciany kolanami, rozbrojony i skrępowany.

Ponieważ koń przycisnął mu nogę, uniemożliwiająca wszelką obronę, był więc chwilowo całkowicie bezwładny.

Podniesiono go z ziemi, związanego wielokrotnie od stóp do głowy mocnymi sznurami, zaplątanego na niezliczone węzły, i w tej chwili uczył, że mu spada na twarz deszcz kropli.

— Satanus Diabolas! — wołał sługa kościelny, kalecząc swą łacinę — zaklinam cię w imię Boga żyjącego.

— Lotry! hajdaki! plugawe robotwo! motochu nikczemny! krzycał Cyrano — zapłacić drogę za zniewagę, wyrządzoną człowiekowi mego stanu! Ja was wszystkich!

— Satanus Diabolas! — przerwał mu zachrypiły głos oberzsty, ciągnącego dalej głośnym zakrystianą — zaklinam cię w imię Boga i świętego Jana, uspokój się i nie przeskądaj bo jeśli reka obłąkana poruszy, niech mnie djab

porwą, jeśli ci tym nożem nie rozpruję wnętrzości!

I potrzasnął groźnie swem kuchennym żelazem.

Podczas tej rozprawy pisarz wójt przegłądał podróbnę manatki potę, zawarte w małym przytroczonym do siedła tłumoczeku.

Znalazłszy w tłumoczeku tom Dekarta, naślinił palec i jął przewracać kartki, a natrafivszy na tablicę, gdzie filozof nakreślił koła, ruch planet przedstawiające, wykrzyknął triumfalnie:

— Patrzcie-no, panie wójt! oto figury magiczne, zapomocą kościelnych czarowników rzuca na ludzi zaklęcia!

Gdyby nie pożalowania godny stan, w jakim znajdował się poeta, jakże serdecznie uśmiałyby się z tego.

— Ale sławny Cadignan, przykładający sobie wodę święconą do pokiereszowanego w tak szlachetnej okazji oblicza, wziął książkę z nadzwyczajną powagą, przyjrzał się figurom astronomicznym z miną wyrażającą wielką mądrość i znaczącą potrzasnął głową.

— To okoliczność bardzo obciążająca dla oskarżonego! — wykrzyknął namyślnie. — Muszę zawiadomić o niej szanownego delegata. Teraz,

stynkt samozachowawczy psów, — stąd też nie zmuszali ich siłą do opuszczenia ich psiej kryjówek.

Zrozumiano bowiem odrazu, że psy „mają swe przyczyny”, dla których nie chcą udać się w górę na codzienną przechadzkę, którą skądinąd tak chętnie zawsze w normalnych wypadkach odbywają.

Istotnie,

psy prostru przeczyły grożące niebezpieczeństwo

w postaci niezwykle gwałtownej burzy śnieżnej i lawiny. Gdy o. Duprez wyszł na ranną przechadzkę padł lekki śnieżek. Zbliżywszy się do małego zamazanego i pokrytego śniegiem, jeziora, ustaszał zdała głuchy, ale gromki pomruk wichru. Nim zdolał zorientować się, wiecher ten przewrócił go na ziemię.

Od górną tęmiasem gesta mgła i tumany śniegu, pchane niezwykłą siłą wichru. O. Duprez podniósł się i rzucił się do ucieczki. Obejrząwszy się poza siebie spostrzegł, że ślady jego stóp zniknęły zasypane gestą warstwą śniegu.

Światła w schronisku znikły gdyż na schronisko to runęły olbrzymie masy śnieżne toczące się z gór, niszcząc okna i drzwi i wdzierając się do wnętrza. Drogi i ścieżki okoliczne znikły. Telefonicznie zaalarmowano ludność z sąsiednich najbliższych wiosek. Wnieściano wraz z zakonnikami przystąpiło do pracy odgrzebywania schroniska i klasztoru z pod śniegu. Praca ta trwała 3 dni, w czasie których

36 zakonników odciętych było od świata.

Lawina śnieżna, przeszedłszy nad schroniskiem, podzieliwszy się na dwie jakby sykłe potężne, ruchome fale, pomknęła dalej w stronę doliny Valais i doliny rzeki Aosty.

Wszyscy zakonnicy ocaleni, a to dzięki tylko temu, że ich wierce psy ostrzegły ich w porę przed groźnym im niebezpieczeństwem.

większyła się do 35 m. długości, 18 m. szerokości i w dalszym ciągu zapada się o całe 10 m., tak, że obecnie głębokość jej wynosi przeszło 20 m.

Kainowa zbrodnia.

Wilno. — We wsi Lipsk w powiecie baranowickim między braćmi Święteckimi, Janem i Aleksandrem, oddawna trwał spór na tle podziału ziemi. Wskutek wyroku sądownego, przychylnego dla Jana, w umyśle Aleksandra Święteckiego powstał plan zbrodni. Upoił wódką sąsiadów Dydyszów Aleksandra i Jana oraz Władysława Jesie i namówił ich do zabicia brata. Nagrodą dla zabójców miała być zrabowana ofierze gotówka. Nazajutrz zbrodniarze zaczęli się na drodze koło wsi Lipsk i palmami strzaskali głowę ofiercy u krytego Janowi Święteckiemu. Zwłoki ułrno w krzakach. Niebawem wnieśli zaledwie zwłoki i dochodzenie ujawniło sprawców zbrodni.

Delegacja ludowa do P. Prezydenta.

Zjazd Powiatowy Stronnicza Ludowego w Jarosławiu w porozumieniu z delegatami powiatów: rzeszowskiego, hańcickiego, brzeskiego, przemyskiego i jaworowskiego postanowił wysłać delegację do P. Prezydenta R. P. z prośbą o spowodowanie jak najszybszego ukończenia śledztwa i zwolnienie z więzienia prezesa Brunona Gruski, wiceprezesa dr. Jedlińskiego i kpt. w st. spocz. Schrama. Ta sama delegacja przedstawia podobne prośby ministrowi sprawiedliwości i ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiadomości krótkie z całej Polski

Obdyl się wszechpolski kongres muzulmański.

Dnia 31 stycznia odbył się w Wilnie kongres muzulmański, poświęcony przedewszystkiem wyborom członków najwyższego Kolegium muzulmańskiego.

W Polsce zamieszkuje około 6.000 osób ludności muzulmańskiej, skupionej przeważnie w województwach północno-wschodnich: w wileńskim, nowogródzkim, białostockim i poleskim oraz w Warszawie.

Ludność muzulmańska pochodzenia tatarskiego, od przeszło pięciu wieków zamieszkała na ziemiach polskich, pomimo, że zachowała odrębne wyzwanie, przyswoiła od wieków kulturę polską.

Przed pierwszym procesem Maruszczki.

Katowice. — Na dzień 15 bm. wyznaczony został w Sądzie Okręgowym z obrzycim zainteresowaniem oczekiwany sensacyjny proces przeciwko krwawemu zbrowi, 24-letniemu Florianowi Nikiforowi Maruszczce. Banda dowodzona będzie za zabójstwo sp. 30 letniego Józefa Rappera i postarzenie woźnego Sądu Apelacyjnego 40 letniego Antoniego Fornalcyka oraz za krwawy napad rabunkowy na restaurację Józefa Galsuzki, podczas którego zabita została żona właściciela, Wiktoria oraz postrońony sam właściciel i przypadkowy gość niejaki Biłan.

Zapadłisko w Chorzowie rozszerzyć się.

Chorzów. — Jak już swego czasu domosiliśmy, zawałiła się w Chorzowie ziemia. Obecnie nastąpiło dalsze zapadnięcie się ziemi na tem samym miejscu. Wyryta, która poprzednio miała 14 m. szerokość, a 10 m. głębokość, po-

nie trwała ona jednak długo. Przy-pomnienie słów staroświeckiego delegata, myśl, że idzie tu o dobro społeczeństwa i religii, najbardziej zaś widok licznej uzbrojonej eskorty — słabość ową wrpede rozproszyły.

Rozproszyły nawet tak dalece, że w chwili gdy Sawinusz, w przekonaniu, iż poprzyli się już niedo-ręczny przeladawca wójta, wjeżdżał śmiało na placyk pod figurą, znalazł się twarz w twarz z zacię-tym wykonawcą prawa.

Koń poety, przestraszony szczeni-em broni, wspiął się, a następnie stanął w miejscu jak wrzyty, i Cy-rano dostrzegł natychmiast że w po-czas, gdy około dziesięciu wieśniak-ów, z wójtem podódku, stawało mu czoło, reszta gromady otoczyła kępe drzew, aby zająć mu tyły i od-ciąć odwrót do Colignac.

— Holo! mości wójt! a to co? — wykrzyknął szlachciz, nie racząc jednak jeszcze dobywać szpady dla utworzenia sobie wolnego przejazdu.

— W imieniu jego królewskiej mości aresztuję pana — wrzasnął wójt, umyślnie głos podnosząc dla pokrycia wewnętrznego niepokoju.

I, zwracając się do wieśniaków, rozkazał:

— Wiążcie tego człowieka! Cyrano zaśmiał się.

— Radzono ci już, mości wójt! — rzeki, nie tracąc zimnej krwi — że ci nastrożę do tego okazji.

I przy tych słowach machnął kilkakrotnie szpicrutą, naznaczającą dwiema, czy trzema przegami pu-colowatą twarz niesfortunnego przedstawiciela sprawiedliwości.

Zaraz też ścisnął kolanami konia i czyniąc bez truduśności wylom wśród zarządzącego mu drogę motochu, pogalopował w stronę Cussan.

Niestety, o jakie dwadzieścia kroków stamtąd, biedny rumak zaplątał się w rozciągnięty sznur i wraz z jeźdźcem przewalił się na ziemię.

Upadając, Cyrano rzucił straszli-wie przekleństwo któremu odpo-wiedziały z gromady dziki okrzyk

triumfu, i w chwilę później szlachciz został otoczony, przemożony słaciami i łoża przeciwników, przynięciany kolanami, rozbrojony i skrępowany.

Ponieważ koń przycisnął mu nogę, uniemożliwiająca wszelką obronę, był więc chwilowo całkowicie bezwładny.

Podniesiono go z ziemi, związanego wielokrotnie od stóp do głowy mocnymi sznurami, zaplątanego na niezliczone węzły, i w tej chwili uczył, że mu spada na twarz deszcz kropli.

— Satanus Diabolas! — wołał sługa kościelny, kalecząc swą łacinę — zaklinam cię w imię Boga żyjącego.

— Lotry! hajdaki! plugawe robotwo! motochu nikczemny! krzycał Cyrano — zapłacić drogę za zniewagę, wyrządzoną człowiekowi mego stanu! Ja was wszystkich!

— Satanus Diabolas! — przerwał mu zachrypiły głos oberzsty, ciągnącego dalej głośnym zakrystianą — zaklinam cię w imię Boga i świętego Jana, uspokój się i nie przeskądaj bo jeśli reka obłąkana poruszy, niech mnie djab

porwą, jeśli ci tym nożem nie rozpruję wnętrzości!

I potrzasnął groźnie swem kuchennym żelazem.

Podczas tej rozprawy pisarz wójt przegłądał podróbnę manatki potę, zawarte w małym przytroczonym do siedła tłumoczeku.

Znalazłszy w tłumoczeku tom Dekarta, naślinił palec i jął przewracać kartki, a natrafivszy na tablicę, gdzie filozof nakreślił koła, ruch planet przedstawiające, wykrzyknął triumfalnie:

Ludwik GALLET

KAPITAN CZART

Przygody Cyrana de Bergerac

(Ciąg dalszy)

Smur ten, przymocowany do dwóch mocnych kółków debowych i rozciągnięty w wysokości jednego łokcia od ziemi, przy zapadającym zmrzoku był prawie niewidoczny, barwa bowiem jego zlewała się w jedno z barwą piasku na drodze. Liczono wiele na ten środek, w razie gdyby Cyrano, wytrzymawszy pierwsze natarcie, chciał szukać następnego ocalenia w ucieczce. Piotr Cornu — jeden z trzech szpiegów, wybranych przez wójta z gromady, przybiegł niebawem zdyszany na placyk pod figurą.

— Jedzie! już jedzie! — zawołał.

Wszyscy chwycili za broń. Zakrecała się w tem miejscu droga nie pozwalająca widzieć jeźdźcę, usłyszano jednak jak najwyraźniej tętent konyt jego wierzchowca.

Cadignan miał chwilę słabości.

Lekko-atletyczne mistrzostwa Europy

obok mistrzostw piłkarskich, uczynią z Paryża ośrodek zainteresowania świata sportowego.

W rok po zamknięciu Wystawy stanie się Paryż ośrodkiem zainteresowania całego świata sportowego. Trochę dziwnie wygląda ta niezwykła aktywność Francuzów...

Przez co to nastąpiło? Oto wyjaśnienie: Komitet Organizacyjny Piłkarskich Mistrzostw Świata...

Względnie powiększenie istniejących. Potrzeba tylko na ten cel nieco więcej, niż 2.000.000 fr.

Udziałem podobnego subsydjum by to dla komitetu wystawowego rozprawy... Go przyniesie nam przyszła niedziela w rozgrywkach PZPN-u.

W przyszłą niedzielę odbędzie się odwrotny gr... Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny.

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Hidden, znakomity bramkarz R. C. Paris, na skutek okaleczeń stał się niezdolnym do gry na przeciąg miesiąca.

Go przyniesie nam przyszła niedziela w rozgrywkach PZPN-u.

W przyszłą niedzielę odbędzie się odwrotny gr... Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny.

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Święto Młodzieży.

Byłoby wskazane by nagrody ufundowane zostały przez...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Wzrosty lekcyjne - atletyki francuskiej nigdy nie był tak, jak teraz wyraźny. Wśród skoczków nie ma dosłownie nikogo...

Przypadki Profesora Pigulki.

Przypadki Profesora Pigulki.

Przypadki Profesora Pigulki.

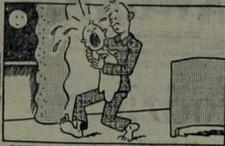

Przypadki Profesora Pigulki.

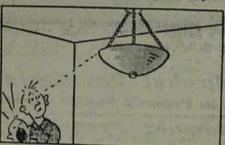

Przypadki Profesora Pigulki.

Rada dla ojców...

Noc... a w domu nie ms. żony I syn drze się w nicość...

Wtem wzrok jego padł ku górze I wraz z myślą wnet się skupił...

Leży w łóżku rad że śmiebie, A syn jego w abażurze...

Rozmowa wśród kobiet. Jak się pani podoba pani Karker? — O, bardzo!

Przyjaciółka. — On nie zna mnie jeszcze, a już chce się ze mną żenić.

Załeta. — Wierzą mi, kłamstwo nie należy do moich wad!

W szkole. Nauczyciel: — Proszę mi podać przykład wykazujący różnicę między...

Bohater. Czasy są niespokojne. Widmo wojny przesunęło się nad światem.

Grzeszność. W jednym z przedziałów dla palących siedzi dwóch panów.

— Ajajaj!... Kajo Pech wrzasnął z bólu mając twarz skrzywioną.

— Mam na ciebie sposób śliczny pomysłową mam pułapkę...

— To bardzo piękne... Wspaniały jest ten krajobraz, a potem zwracacie się do Watermana...

— Gdzie, kiedy? — Przypominasz może sobie ty, matko?

— Wspaniały jest ten krajobraz, a potem zwracacie się do Watermana...

— Nie nastąpił więc skutek tak wydzikany przez Kendall. W umyśle dziewczyn było tylko niewyraźne wspomnienie jakiegoś podobieństwa.

— Frank chciał wypróbować innego środka. Pod pozorem przejażdżki po parku, kazał zaprząć konia...

— Nie nastąpił więc skutek tak wydzikany przez Kendall. W umyśle dziewczyn było tylko niewyraźne wspomnienie jakiegoś podobieństwa.

— Frank chciał wypróbować innego środka. Pod pozorem przejażdżki po parku, kazał zaprząć konia...

— Nie nastąpił więc skutek tak wydzikany przez Kendall. W umyśle dziewczyn było tylko niewyraźne wspomnienie jakiegoś podobieństwa.

Śmiech — to zdrowie

Paderewski i pucebut.

„Ric et Rac” podaje anegdote o Paderewskim. Pewnego dnia, spacerując po jednej z przynajmniej ulic pewnego miasta Jugosławii...

Mały chłopak pośpiesznie oddalił się do pobliskiej studni i po chwili przyszedł ogarnięty i czysty...

Jak Kajo Pech na kruka z siłkami polował...

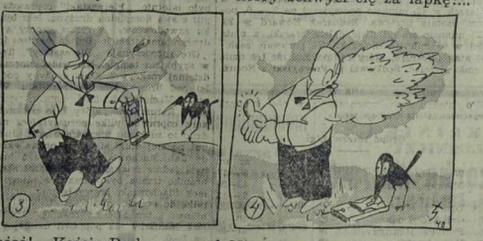
— Dość twych figli, brzydki ptaku, wciął pła'ales mi kawały. Teraz wpadniesz, nieboraku...

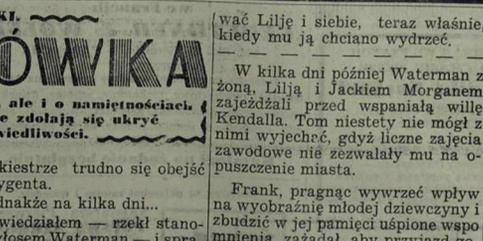
Kajo pociągnął za sznurek i, niesety, się... przewrócił! Kruk uleciał bowiem w górę...

W jakiś czas po swej przygodzie, Kajo Pech znów spotkał kruka. Pamiętając o swej szkodzie...

— Ajajaj!... Kajo Pech wrzasnął z bólu mając twarz skrzywioną. Wsadził palec w... łapkę własną.

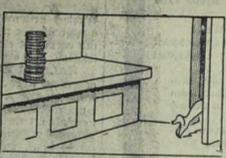
— Mam na ciebie sposób śliczny pomysłową mam pułapkę...

— To bardzo piękne... Wspaniały jest ten krajobraz, a potem zwracacie się do Watermana...

...i nerwowych gospośi.

Na posadzkę spadł talerzyk, W szczytki rozbił się i leży, A tu jeszcze biedna Marcia...

Co tu robić? — A nuż stale Będzie jej wypadł talerz...

Ot, widzimy dobrze teraz, że pobiegła po materac, A gdy talerz na dół spadnie...

— Zdecydowałaś się zatem wyjść za starego Dupont'a, za tego lowelasa?

— Ale wierzą mi, dziecko, on prowadzi podwójne życie. Cóż z tego?

Dobrze się chowa. — Jak się pan ma? żona zdrowa? Syn dobrze się chowa?

— Dziękuję. Ja mam się dobrze, żona zdrowa, a Leonek chowa się znakomicie.

— Jakże się miewa pańska teściowa? — Bardzo źle, dzięki Bogu!

— Nie rozumieliście... Lekarz, badając chłopca, który uległ wypadkowi...

— A więc uderzyliście w okolicy obojczyka? — Nie, panie doktorze, to było w okolicy mostka...

Loteria Narodowa. Dziesiątki CREDIT DU NORD dziesiątki, które wygrywają...

W Loterii Narodowej proponują matematyczna wygranych jest: 60% ... 77%

W 9 ostatnich ciągnięciach, średnia proporcja sum wygranych przez Credit du Nord osiąga

(stwierdzoną przez M. Ritz komornika w Lille) Kupując dziesiątki CREDIT DU NORD możecie powiększyć szanse wygrania...

Żadając wszędzie tych dziesiątek, lub pisząc do CREDIT DU NORD, 4-6-8, Rue Jean Roisin w LILLE...

— To bardzo piękne... Wspaniały jest ten krajobraz, a potem zwracacie się do Watermana...

— Gdzie, kiedy? — Przypominasz może sobie ty, matko?

— Wspaniały jest ten krajobraz, a potem zwracacie się do Watermana...

— Nie nastąpił więc skutek tak wydzikany przez Kendall. W umyśle dziewczyn było tylko niewyraźne wspomnienie jakiegoś podobieństwa.

— Frank chciał wypróbować innego środka. Pod pozorem przejażdżki po parku, kazał zaprząć konia...

— Nie nastąpił więc skutek tak wydzikany przez Kendall. W umyśle dziewczyn było tylko niewyraźne wspomnienie jakiegoś podobieństwa.

— Frank chciał wypróbować innego środka. Pod pozorem przejażdżki po parku, kazał zaprząć konia...

— Nie nastąpił więc skutek tak wydzikany przez Kendall. W umyśle dziewczyn było tylko niewyraźne wspomnienie jakiegoś podobieństwa.

— Frank chciał wypróbować innego środka. Pod pozorem przejażdżki po parku, kazał zaprząć konia...

OGŁOSZENIA DROBNE

Wolne miejsca.

CZELADNIKA KRAWIECKIEGO, dobrego fachowca na duże szuki oraz 2 UCZNIÓW do nauki krawiectwa...

SLUŻĄCA. Do polskiej bezdzietnej rodziny w Paryżu potrzebna od zaraz...

FRYZJER, potrzebny do pracy samodzielnej. Zgłoszenia do „Narodowca” pod nr. 141.

RODZINA składająca się z 3 osób do wypoczynku potrzebna do swięta i do orania w dep. Lot et Garonne...

CZELADNIK PRZYJAZDZKI potrzebny do CAFE SOLINA, Rue de Billy-Montigny...

DZIEWCZYNA znająca pielęgnację dziecięcą potrzebna do wazelki pracy domowej...

SLUŻĄCA, silna, znająca prace, potrzebna do bezdzietnego gospodarstwa...

SPRZEDAŻE. RESZTKI MATERIAŁÓW dla odzieżowców...

MATRYMONIALNE. Francuz lat 38, pragnie poznać się z dobrą robotniczką...

ROZNE. Specjalność według polskich i produktów spożywczych.

OGŁOSZENIA w Narodowcu mają najlepszy skutek

WIELKI WYBÓR! — KORZYSTNE OKAZJE! MASZYN DO TRYKOTOWANIA

Wszelkich modeli — nowe i używane. — Warszawa, Główna 5 lat. — JENY NISKIE. Specjalne maszyny do wrobki swetrów...

Monsieur J. BEPERCK 74, Boulevard de la Liberté, — LILLE (Nord) Firma godna polecenia i zaufania.

ARTUR WYSTAWIA... Wszystkich tych, KTORZY CHCĄ BYĆ ŁADNIE UBRAŃMI...

TYLKO S. RADUMI zapewni odrastanie włosów, usuwa łupież, zatrzymuje wypadanie włosów...

FABRYKA PIECÓW KUCHENNYCH SYSTEM NIEMIECKI A. DEHOUE

ZĘBY zdrowe i silne są głównym warunkiem dobrego zdrowia.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY Billy - Montigny pod kierownictwem chirurga-dentysty...

ZYSKI PEWNE wpływają do Waszych kieszeni, jeżeli będziecie posiadaczami Dzieł Loteryjnych.

„REGIONS LIBERES” ciągnięcie w styczniu. LOTERIE NATIONALE ciągnięcie w styczniu.

Pierze Polskie ZAMBERG 18, Av. Van Pelt, 18 a LENS (P. de C.)

po salonie i onowiadali im o drogich dla niego pamiątkach. Lilja słuchała z zainteresowaniem...

— Ach, lalka — wołała radośnie — jaka piękna lalka! — Czy poznaje ją pani?

— Nie tę sama... odbarła zaradnięta — ale miałam dawniej, tak bardzo dawno...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

JASNA GŁÓWKA Wielka powieść o miłości i poświęceniu, ale i o namiętnościach...

111) (Ciąg dalszy) — Mylisz się gdyż ona już się zgodziła na moją propozycję. — Ale ja nie chcę! — upierał się kaleka...

wał Lilję i siebie, teraz właśnie, kiedy mu ją chciano wydrzeć. W kilka dni później Waterman z żoną, Lilją i Jackiem Morganem...

fantastyczny strój, który niedyszał najemniat podziwem małą dziewczynkę. Lilja przyglądała się...

